

Bu yazımızda, 2013 yılı Kasım ayında Güney Afrika'nın Johannesburg kentinde yapılan Sporda Doping Dördüncü Dünya Kongresi'nde kabul edilen kural (Talimat) değişiklikleri yer almaktadır.

Dünya Doping Mücadele 2009 Talimatı ile 2015 Talimatı Arasındaki Farklılıklar ve Önemli Değişiklikler

2015 Talimatı'nın hazırlık ve müzakere sürecinde 315 adet sunum konusu paydaşlar tarafından yapılmıştır. Bu Talimat ile ilgili 3.987 değişiklik önerisi gelmiştir. Talimat Taslakları Çalışma Grubu, paydaşlar ile çok sayıda, yüz yüze ve telefonla yorum ve değerlendirme görüşmesi gerçekleştirmişlerdir.

4.0 sürümü, 2015 Talimatı'nın 4. Yayınlanan(diğer üçü değişikliğe uğramış) halidir.

Önceki yayınlanan sürümlerle arasında 50 farklı taslak çalışması dikkate alınmıştır.

Bazı durumlarda, 2009 Talimatı'nda yapılan değişiklikler, önceki sürüm baskılarında ilan edilmiş iken, tarafların güncel önerileri (bilgi aktarmaları) doğrultusunda sonraki yeni sürümlerde düzeltilmiştir.(örneğin; B numunesinin yok edilmesi için baştaki öneriler ve yasaklı madde listesine yeni bir madde ve metodun eklenmesi kriteri değişikliği). Bazı durumlarda ise değişiklikler, Talimat dilinin, Talimatın uygulanabilirliği ile uygun olması için, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi eski Başkanı Yargıç Jean Paul Costa'nın yasal görüşü alınarak yapılmıştır.

2003 ve 2009 Talimat'larında olduğu gibi 2015 Talimatı'nın 4.0 sürümü oluşturulurken tarafların öneri ve katkıları, belgenin etkin ve anlaşılır olmasına etki yapmamıştır. Bu öneriler 2009 Talimatı ile 2015 Talimatı 4.0 sürümü arasında 2269 değişiklik yapılmasına sebep olmuştur. 2009 Talimatına ilave edilerek ortaya çıkan tüm değişiklikler altları kırmızı çizgi ile belirtilerek 2015 Talimatı 4.0 sürümünde yer almış ve WADA'nın web sitesine konulmuştur. Tüm bu değişiklikler yeni bir döküman içinde 7 ana başlık altında toplanmış ve her bir ana madde altındaki önemli değişikliklerle konuya genel bakış sağlanmıştır.

1-) Konu 1: 2015 Talimat düzenlemeleri, kasıtlı-bilinçli doping vakalarında müsabakadan daha uzun men halini kesinleştirmekte, ancak bazı özel durumlar için ise cezalarda daha fazla esneklik sağlamaktadır.

Kasıtlı-bilinçli hile (doping) yapanların 4 yıl süre ile müsabakalardan men edilmesi hususunda taraflar ve özellikle sporcular arasında fikir birliği vardır.

Anılan kurallarda Dopingle Mücadele Kurumu, Aykırı Analitik Bulgu durumunda “Ağırlaştırıcı Koşullar” bulunduğunu ortaya koyarsa 4 yıllık spordan men edilme hali söz konusudur. Ancak, bu hususun kurallarda dört yıldan fazla bir süredir yer almasına rağmen, bu cezaya çok nadiren hükmedilmiştir. Kasıtlı doping yapanlar için spordan men süresinin uzatıldığı örneklerden bazıları aşağıdaki gibidir;

Madde 10.2: Tanımlanmamış Madde varlığı, sahipliği veya kullanıldığı hallerde men süresi, sporcu bu durumun bilinçli/kasıtlı olmadığını ispat etmedikçe dört yıldır. Tanımlanmış Maddeler için ise, Dopingle Mücadele Kurumu’nun, kural ihlalinin kasıtlı ve bilinçli olduğunu ispat etmesi halinde de bu süre 4 yıldır. (Kasıtlı/bilinçlinin anlamı, sporcunun ya da ilgili kişinin, anti-doping kural ihlali yaptığını, ilgili madde kullanımı ile çok kesin bir anti-doping kural ihlali riskinin varlığına rağmen bunu bilinçli bir tavır ile göz ardı etmesidir).

Madde 10.6.3: 4 yıl men olasılığı olan Aykırı Analitik Bulgu kural ihlali vakalarında, bundan böyle cezanın 2 yıla düşürülmesi istemi kabul edilmeyecektir. Önerilen ilgili madde, ceza indirim talebinin, WADA ve sonuçların değerlendirilmesi yetkisi olan Dopingle Mücadele Kurumu’nun her ikisinin de onaylaması halinde uygulanabileceğini gerektirmektedir.

Madde 2.5 : Hile yapma kural ihlali hususundaki madde genişletilerek, içine Doping Kontrol Görevlisi’ne bilinçli/kasıtlı müdahale veya müdahale teşebbüsü, Dopingle Mücadele Kurumu’na sahte ve yanlış bilgiler verme, tanıkları korkutma veya korkutmaya teşebbüs etme durumları da dahil edilmiştir.

Madde 2.9 : Suç ortaklığı ile ilgili madde, bir anti-doping kural ihlaline “yardımcı olmak” ve “suça iştirak” fiilleri ile birlikte hak mahrumiyeti sürecinde spora katılımın yasaklanmasını da kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Madde 2.3 : Bu madde, numune vermekten kaçınmayı da kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Sporcunun hile yapmadığını gösterebildiği/kanıtlayabildiği durumlarda, cezalandırma konusunda daha fazla esneklik gösterilmesi gerektiği hususunda, paydaşlar arasında görüş birliği vardır. Bu konuda bazı örnekler aşağıdaki gibidir;

Madde 10.5.1: Sporcunun, Kontamine (bulaşma olan) Ürün sonucu oluşan ters Analitik Bulgu vakasında, kusurunun olmadığını göstermesi halinde, hak

mahrumiyeti cezası kınama ile iki yıl arasında değişir.(Belirlenmiř Madde nedeniyle verilen hak mahrumiyeti cezasının iki yılın altına dūřurūlebilmesi için Sporcu, Kusurunun olmadığını ispat etmelidir)

Madde 2.4: Sporcu, 18 aylık bir sūre içinde 3 kez yarıřma dıřı doping kontrolūne katılmaması (missed test) veya nerede bulunduęu ile ilgili bildirimde bulunmaması bir dopingle mūcadele kural ihlaline neden olmaktadır. Bu sūre 18 aydan 12 aya indirilmiřtir. Testten kaçınan sporculara 12 aylık sūrenin yeterli olduęu konusunda fikir birlięi vardır.

2-) Konu 2 : İnsan Hakları ve Orantılılık İlkelerini Dikkate Almak

Bir kısım paydaşlar, insan hakları ve orantılılık ilkelerinin kurallar içinde açıkça yer almasını önermişlerdir. Bu ilkelerin daha fazla dikkate alınması için bazı kural hūkūmlerinde değişiklik yapılmıştır. Bazı örnekler aşağıdadır;

Yönetmeliğin amacı, sayfa 1 : "Talimat", insan hakları ve orantılılık ilkeleri dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir."

Giriş bölümü sayfa 5 : Talimat'ın hareket noktası "insan hakları ve orantılılık ilkelerine saygı gösteren bir uygulama tarzını benimsemek şeklinde belirlenmiştir".

Madde 14.3.2 : En son temyiz kararına kadar, anti-doping kural ihlali durumunun kamuoyuna açıklanmaması gerekmektedir. şu anda geçerli olan Talimat'a göre açıklama, duruşmadan hemen sonra yapılmaktadır.

Madde 14.3 .6 ve Sporcu Tanımı : Reşit olmayanlar ile uluslararası veya milli sporcu seviyesinde olmayanlar için anti-doping kural ihlali yapıldığının kamuoyuna açıklanmasına gerek yoktur.

Önemli Kusurun Olmaması Tanımı : Reşit olmayanların, Önemli Kusurunun Olmaması durumunu ortaya koymak için, Yasaklı Maddenin vücuduna nasıl girdiğini kanıtlamasına gerek yoktur.

Alt Düzey Sporcular; Sporcu Tanımı: Bazı ūlkeler alt düzey sporcular ve hatta spor salonu ūyelerini teste tabi tutmayı benimsemiřtir. Sporcu tanımlaması, Ulusal Dopingle Mūcadele Kurumu'nun, ne milli ne de uluslararası olmayan alt düzeydeki sporculara, Talimat gereklerinin uygulanmayacaęı hususuna açıklık getirmiřtir.

Yasal Görüş: Wada, 2003 ve 2009'da yayınladığı Talimat'lar için, bu Talimatların değişik yönlerinin uygulanabilirliği konusunda yasal görüşler almıştı. Aynı yaklaşım 2015 Talimat'ları tasarlanırken de uygulanmıştır. Wada, Yargıç Costa'dan, Talimat'ın değişik yönlerinin, özellikle insan hakları ve orantılılık ile ilgili olanlar hususunda hukuki görüşlerini bildirmesini istemiştir. Wada ve Yargıç Costa arasındaki bu iletişim, Talimat versiyon 4.0'ın bazı maddelerini etkilemiştir. Yargıç Costa'nın görüşleri Wada web sitesinde yer almaktadır.

3-) Konu 3: 2015 Talimat düzenlemeleri, dopingle mücadelede, istihbarat kullanımı ve soruşturmaların artan önemini desteklemektedir.

Halen yürürlükte olan Talimat, dopingle mücadele kural ihlallerinin, güvenilir araçlarla ispat edilmesi gerektiğini açıklığa kavuşturmuştur. Bu durum, hem analitik hem de soruşturmalar sonucu elde edilen analitik olmayan kanıtları işaret etmektedir. Dopingle mücadelede başarılı olmanın temeli, Dopingle Mücadele Kurumları veya diğer kurumların soruşturmalar sonucu elde ettikleri kanıtlara dayanmaktadır. Paydaşlar arasında, dopingle mücadelede soruşturmaların öneminin, Talimat'ta vurgulanması konusunda tam bir görüş birliği vardır ve hükümetler ile tüm paydaşlar arasındaki, dopingle mücadele kural ihlali soruşturmaları konusundaki işbirliği çok önemlidir. Talimata yansıyan soruşturmaların artan önemi ile ilgili bazı örnekler aşağıdadır;

Madde 5 ve Madde 5.8 : 5 numaralı maddenin başlığı Test Yapma ve Soruşturmalar olarak değiştirilmiştir. Madde 5.8 her Dopingle Mücadele Kurumu'nun soruşturmalarını ve istihbarat toplama sorumluluklarını anlatır.

Madde 20.3.6, 20.4.4, 21.2.6 ve 21.2.5 : Uluslararası Federasyonların, Milli Olimpiyat Komiteleri'nin, Sporcular'ın ve Sporcu Destek Personeli'nin rol ve sorumlulukları, anti-doping kural ihlali soruşturması yapan Dopingle Mücadele Kurumları ile işbirliği yapmaları gerektiği şeklinde genişletilmiştir.

Madde 22.2 : İmza Koyan Taraflar'ın hükümetlerden beklentileri, Dopingle Mücadele Kurumları ile bilgi paylaşımında işbirliği konusunda kanun, düzenleme, politika ve idari uygulamalar yapmaları şeklinde genişletilmiştir.

Madde 10.6.1.2 ve 10.6.1.3: Ceza indirimine izin veren Somut Destek maddesi, Somut Destek veren Sporcu ya da diğer Kişilere WADA'nın, Hak Mahrumiyeti

süresinde mutabık kalınan indirim tahkimde itiraz edilmeyeceği; uygun durumlarda bu Somut Desteğin kamuoyuna açıklanmasına sınır getirilmesi veya açıklamanın ertelenmesi; istisnai durumlarda da WADA'nın Somut Destek anlaşmasına karşılık hiç ceza verilmemesini kabul etmesi gibi güvencelerin verilmesine imkan tanımak üzere değiştirilmiştir. Adli ya da disiplin organlarına yapılan yardımın Talimat'ta yer alan Somut Destek işlemine tabi olması için, bu bilginin, sonuçların değerlendirilmesinden sorumlu olan Doping Mücadele Kurumu'na da verilmesi gerekmektedir.

Madde 17: Şu anda yürürlükte olan Talimat'ta sekiz yıl olan zaman aşımı süresi on yıla çıkarılmıştır. Son vakalar, bazı karmaşık doping düzeneklerinin ortaya çıkarılmasının uzun zaman alabildiğini göstermiştir.

4-) Konu 4: 2015 Talimat düzenlemeleri doping suçuna dahil olan Sporcu Destek Personeli'ni daha iyi belirlemeyi de içermektedir.

Antrenörler, çalıştırıcılar veya diğer Sporcu Destek Personeli, sıklıkla doping suçuna dahil olurlar. Ek olarak, bazı vakalarda, bu Sporcu Destek Personeli doping mücadele otoritelerinin yargılama yetkisi dışında bulunmaktadır. Paydaşlar arasında, Sporcu Destek Personeli'nin doping suçlarındaki rollerini ortaya çıkarabilmek için Talimat değişikliği yapılması konusunda yaygın bir destek vardı. Bazı örnekler aşağıdadır;

Madde 20.3.5: Bu madde; Uluslararası Federasyonlar'ın bir görev ve sorumluluğunun da, kendisine bağlı Ulusal Federasyonlar'ı, kendi aktivitelerine katılan Sporcu Destek Personeli'nin, ilgili Doping Mücadele Kurumu'nun sonuçların değerlendirilmesi yetkisini kabul etmelerini zorunlu tutmayı belirtmektedir.

Madde 20.3.10 ve 20.5.9: Bu madde, Uluslararası Federasyonlar ile Ulusal Doping Mücadele Kurumları'nın, reşit olmayan bir sporcunun anti-doping kural ihlali vakasında ya da birden fazla sporcusu bir anti-doping kural ihlali işleyen Sporcu Destek Personeli hakkında otomatik olarak soruşturma açmaları gerektiğini belirtmektedir.

Madde 2.10: Doping vakasına dahil olan ancak ilgili anti-doping otoritesinin yargılama yetkisi dışında bulunan Sporcu Destek Personeli için, 2015 değişiklikleri "Yasaklı Birliktelik/Ortaklık" adı ile yeni bir anti-doping kural ihlali

maddesi getirmektedir. Bu maddeye göre, bir Sporcu ya da Kişi; o anda hak mahrumiyeti olan dopinge karışması nedeniyle adli, idari veya sportif olarak ceza almış, altı yıldan fazla adli, idari veya sportif ceza almış kişiler veya bu kişilerin irtibat elemanları ile Sporcu Destek Personeli olarak profesyonel veya sporla ilgili ilişki kurarsa, bir anti-doping kural ihlali yapmış olur. Sporcu bu maddeyi ihlal ettiğinden suçlu bulunmadan önce, ilgili Sporcu Destek Personeli'nin spordan uzaklaştırılma durumu ve bu kişi ile birlikteliğin devamının Sonuçları hakkında bir bildirim alacaktır. Sporcu Destek Personeli'ne de spordan uzaklaştırılması hakkında kendisini savunma hakkı verilecektir. Çocuk/ebeveyn ya da karı/koca örneklerinde olduğu gibi birlikteliğin kaçınılmaz olduğu durumlarda, bu madde uygulanmayacaktır.

Madde 21.2.6, 20.3.15 ve 20.4.13: Şu anda geçerli olan Talimat'a göre Sporcu Destek Personeli, herhangi bir Yasaklı Madde veya Yöntemi herhangi bir Sporcuya tatbik etmek, geçerli mazereti olmaksızın Yasaklı Madde ve Yönteme Sahip Olmak, Ticaretini Yapmak veya Suç Ortaklığı ile dopinge mücadele kural ihlali yapabilir. Bu Talimat, Sporcu Destek Personeli'nin bizzat kendilerinin Yasaklı Madde ve Yöntemi kullanmalarına göndermede bulunmamaktadır. Sporcu Destek Personeli'nin Görev ve Sorumlulukları'na Madde 21.2.6 adı ile yeni bir madde eklenmiş ve " Sporcu Destek Personeli, geçerli bir mazereti olmaksızın herhangi bir Yasaklı Madde veya Yöntemi Kullanamaz ve Sahip Olamaz" hükmü getirilmiştir. Sporcu Destek Personeli tarafından bu maddeye uyulmaması, bir dopinge mücadele kural ihlali değildir ancak spor disiplin kuralları çerçevesinde disiplin cezası verilmesine yol vermektedir. Bunu sağlamak için, Madde 20.3.15 ve 20.4.13, Uluslararası Federasyonlar ve Ulusal Olimpiyat Komiteleri'ni, Madde 21.2.6'yı ihlal eden Sporcu Destek Personeli'nin sporculara herhangi bir destek sağlamalarının önlenmesini içeren disiplin kuralları getirmelerini zorunlu tutmuştur.

5-) Konu 5: 2015 Talimat düzenlemeleri akıllı test dağılım planı ve Örnek analizi akıllı menülerine ek vurgulama getirmektedir.

Wada web sayfasında yayınlanan 2012 Anti-Doping Test Rakamları Raporu'nda da açıkça görüldüğü üzere, bütün Dopinge Mücadele Kurumları hem kan hem de idrar numunesi almamakta, ayrıca laboratuvarlardan aldıkları numuneler için tam menü analiz talep etmemektedirler. Aslında, bazı Dopinge Mücadele Kurumları, belirli bazı spor dallarında etkili olan Yasaklı Madde ve Yöntemler

için hiç ya da çok az sayıda test yaptırmaktadır. 2015 Talimat düzenlemeleri, Wada'nın Uluslararası Federasyonlar ile diğer Dopingle Mücadele Kurumları'na danışarak, belirli bazı sporlar dallarında suistimal edilen/kötüye kullanılan bu Yasaklı Madde ve Yöntemleri tanımlayan bir Teknik Doküman/Belge hazırlamasını sağlayarak bu soruna göndermede bulunmaktadır. Bu doküman/belge Dopingle Mücadele Kurumları tarafından test dağılım planında, laboratuvarlar tarafından ise Numunelerin analizinde kullanılacaktır. Bu husus ile ilgili özel maddeler aşağıdadır;

Madde 5.4.1 ve 5.4.2: Teknik Belge'nin risk değerlendirmesi bileşenleri, Dopingle Mücadele Kurumları'nın hazırladıkları Test Dağılım Planı'nın temelini oluşturmakta kullanılacak ve WADA bu Test Dağılım Planı'nın bir kopyasını, Talimat'a uyum izleme etkinliği olarak isteyebilir.

Madde 6.4: Belirli bazı spor dallarındaki Numune analizinin temelini, Teknik Belge'nin Numune analiz menü bileşenleri oluşturacaktır. Dopingle Mücadele Kurumları, laboratuvarlardan Numune analizinde daha fazla sayıda maddenin kontrolünü talep edecekler fakat; daha az sayıda maddenin kontrolüne sadece, Dopingle Mücadele Kurumları o ülkenin veya sporun belirli durumları(özel koşulları), test dağılım planında bu şekilde yer alması, fazla geniş olmayan bir analizin daha uygun olması nedenleriyle WADA'yı ikna ederse, izin verilecektir. Laboratuvarlara, masrafları kendilerince karşılanmak üzere, Doping Kontrolü Yapan Kurum'un (Testing authority) talebi dışında kalan maddeler ve yöntemler için Numuneleri analiz edebilme izni verilecektir.

6-) Konu 6: 2015 düzenlemeleri Uluslararası Federasyonlar ve Ulusal Dopingle Mücadele Kurumları'nın ilgi alanlarının daha açık ve uygun olarak dengelenmesini sağlamaya çalışmaktadır.

Uluslararası Federasyonlar ve Ulusal Dopingle Mücadele Kurumları, dopinge karşı yapılan mücadelede çok kritik roller oynamaktadır. Bunların çabaları uyumlu ve işbirliği içinde olmalıdır. Eğer bu sağlanamaz ise, sistemin etkinliği azalacak ve bu da zaman zaman temiz sporcuların aleyhine olacaktır. Aşağıda Uluslararası Federasyonlar ve Ulusal Dopingle Mücadele Kurumları'nın sorumluluklarının daha net açıklanması ve dengelenmesi için yapılan bazı değişiklik örnekleri yer almaktadır:

Madde 4.4: Uluslararası Federasyonlar, Uluslararası Düzeydeki Sporcular için tedavi amaçlı kullanım istisnası(TAKİ) kontrolüne devam edeceklerdir. Ulusal Dopingle Mücadele Kurumları, Ulusal Düzeydeki Sporcular için tedavi amaçlı kullanım istisnası kontrolüne devam edeceklerdir. 2013 Talimat düzenlemelerine göre, bu kurumlar diğerinin verdiği bir TAKİ'yi; kurumlardan biri söz konusu TAKİ'nin, TAKİ Uluslararası Standartları'na uygun olmadığına ait bulgularını yazılı olarak bildirmediği sürece, kabul etmelidir. Böyle bir durumda, WADA ve CAS'taki itiraz süreci tamamlanıncaya kadar, bir Ulusal Dopingle Mücadele Kurumu'nun verdiği TAKİ ulusal Turnuvalar'da, bir Uluslararası Federasyon'un verdiği TAKİ uluslararası Turnuvalar'da geçerli olacaktır. Büyük Çaplı Turnuva Düzenleyicileri (IOC gibi), kendi organizasyonları için TAKİ verip-vermeme yetkisine sahip olmaya devam edeceklerdir. Ancak, daha önceden verilen ve bu kurum tarafından kabul edilmeyen bir TAKİ, bu kurumun Turnuvası dışında geçerli olmaya devam edecektir.

Madde 5.3: Ulusal Dopingle Mücadele Kurumları'nın, Uluslararası Federasyonlar veya Büyük Çaplı Turnuva Düzenleyicileri'nin düzenlediği organizasyonlarda, bu kurumların ya da WADA'nın izni olmadıkça doping kontrolü yapamama kuralı, sadece müsabakaların yapıldığı Spor Alanları (Uluslararası Federasyonlar veya Büyük Çaplı Turnuva Düzenleyicileri'nin belirlediği) olarak sınırlanmıştır. Turnuva Sürecinde, Turnuva'nın yetkili organının talebi ile ilgili kurum müsabakaların yapıldığı Spor Alanları'nın dışında doping kontrolü yapabilir. (örneğin; Turnuva başlamıştır ancak sporcu hala ülkesindedir, henüz Turnuva'ya gelmemiştir.) Eğer WADA, Uluslararası Federasyonlar veya Büyük Çaplı Turnuva Düzenleyicileri'ne danışarak, bir Ulusal Dopingle Mücadele Kurumu'na o Turnuva esnasında doping kontrolü yapma yetkisi verirse, bu karara itiraz yolu kapalıdır.

Madde 5.2.6 ve 7.1.1: Uluslararası Federasyonlar veya Büyük Çaplı Turnuva Düzenleyicileri'nin, bir Ulusal Dopingle Mücadele Kurumu'nu Doping Kontrolü yapmak ile yetkilendirdiği durumlarda, o Ulusal Dopingle Mücadele Kurumu, masrafları kendisine ait olmak üzere, ek Numuneler alabilir ya da laboratuvardan ek analiz türleri yapmasını talep edebilir. Böyle bir durumda, o Ulusal Dopingle Mücadele Kurumu, ilgili Uluslararası Federasyon veya Büyük Çaplı Turnuva Düzenleyicileri'ni bilgilendirecektir. Eğer ek doping kontrolleri veya ek analizler bir dopingle mücadele kural ihlali olduğunu gösterirse,

sonuçların değerlendirilmesi sorumluluğu o Ulusal Dopingle Mücadele Kurumu'na aittir.

Madde 7.1: Doping Kontrolünü ilk başlatan Dopingle Mücadele Kurumu'nun Sonuçların Değerlendirilmesi yetkisi durur veya diğer ihlaller için, Sporcu ya da diğer Kişi'ye dopingle mücadele kural ihlali yaptığını ilk bildiren Dopingle Mücadele Kurumu süreci devam ettirir. Sonuçların Yönetimi yetkisi konusunda anlaşmazlık olursa, bu konuda kararı WADA verir. WADA'nın bu kararına karşı, hızlandırılmış yol vasıtasıyla CAS'a itiraz edilebilir.

Madde 7.1.2: Madde 2.4'de belirtilen Yer bildirimi ile ilgili ihlaller, Uluslararası Federasyon veya Ulusal Dopingle Mücadele Kurumu tarafından rapor edilen, sporcunun nerede bulunduğunu bildirmemesi ve doping kontrolüne katılmaması durumlarının bileşimini içerebilir. Madde 7.1.2, yer bildirimi ihlallerinde sonuçların değerlendirilmesi sorumluluğunun, sporcuların yer bildirimi bilgileri ve dosyalarının da bulunduğu Dopingle Mücadele Kurumu'na ait olduğunu açıklığa kavuşturmuştur.

7-) Konu 7: Talimatın daha anlaşılır ve daha kısa hale getirilmesi.

Paydaşlar Talimat'ın anlaşılır olmasını ve ortaya çıkabilecek çeşitli türdeki durumlar için açık kapı bırakmaması ve Talimat'ın uygulanmasının uyumlu olmasına işaret etmesini istemektedir. Öte yandan, herkes Talimat'ın daha kısa ve daha az teknik belge olmasını arzu etmektedir. Paydaşların isteklerini ifade eden gönderimlerinde, Talimat'ın daha kısa olması gerektiği sıklıkla yer almasına rağmen, Talimat'ın daha anlaşılır olması için önerdikleri bazı teknik ilaveler, Talimat'ın uzunluğuna eklenmektedir. Bu konu ile ilgili bazı örnekler aşağıdadır:

Madde 10.4, 10.5, ve 10.6: Yaptırımlarda indirim gidilebilecek Kusur'un Olmaması, Ağır Kusur'un Olmaması, Tanımlanmış Maddeler ve Kontamine rnler için uygulanabilen özel kurallar ve diğer durumları işaret eden Talimat maddeleri, daha anlaşılır olmaları için yeniden düzenlenerek, kısaltılmıştır.

Madde 10.7: Birden fazla ihlal durumunda uygulanan Hak Mahrumiyeti Süreci, kısa bir formül olarak yeniden şekillendirilmiş ve halihazırdaki Talimat'ta olduğu gibi, kıyaslanabilir ayrıntılı izelge ve açıklamalar da burada yer almaktadır.

Madde 23.2.2: Talimat'ın zorunluluğu ile ilgili açıklamalarında (comment) dahil olduğu dip notlar, Giriş (Önsöz) bölümünden çıkarılmıştır. Madde 23.2.2, açıklamaların (comment) her zaman Talimat'ın yorumlanmasında kullanılabileceğini ancak İmza Koyan Taraflar'ın kurallarında kelimesi kelimesine yer almasına gerek olmadığını açıklığa kavuşturmuştur.

Talimat'ın Sporcu Rehber Broşürü (Kitabı): WADA Sporcular için iki ayrı Talimat başvuru rehberi yayınlayacaktır. Birincisi, kısa ve Sporcular için Talimat'ın en önemli kısımlarını vurgulayan teknik olmayan bir belgedir. İkincisi daha uzun ve ilgili Talimat maddesi metnine atıf (gönderim) yapan daha detaylı bir rehberdir.

Tekrarların Ortadan Kaldırılması: Talimat Taslakları Çalışma Grubu, mümkün olan yerlerde tekrarların ortadan kaldırılmasını kabul etmişlerdir.

8-) Diğer Çeşitli Değişiklikler

Madde 3.2.1: Doping Mücadele Kurumları, her itiraz edilen vakada, WADA onaylı yöntemlerin geçerliliğini kanıtlama masraflarını karşılamak zorunda değildir. Yöntemlerin geçerliliği, bilimsel eşdeğer yeniden inceleme ya da bir laboratuvarın kendi başına yöntemleri uygulaması durumunda da ISO akreditasyon yolu ile kanıtlanmalıdır. Bu madde, CAS tarafından en son Veerpalu vakasında dile getirilen, şeffaflık ve eşdeğer yeniden inceleme ile ilgili hususlara işaret etmekte ve WADA onaylı analitik yöntem veya hükümlerin sınırlarını sağlamakta olup, ilgili bilimsel topluluğa danışılıp ve eşdeğer yeniden incelemeye tabi tutulanlar, bilimsel olarak geçerli sayılmaktadır. Ayrıca bu madde, WADA'ya, kendisi tarafından onaylanan analitik yöntem veya hükümlerin sınırlarına itiraz edebilmeyi; böyle bir durumda, kendisinin davada yer almasını veya CAS heyetinden bir uzman görevlendirmesini talep etmek ya da her ikisini de yapmasını sağlamaktadır.

Madde 4.3: Şu anda geçerli olan Talimat'a göre, şu üç eşit kriterden ikisini karşılayan madde veya yöntem Yasaklılar Listesi'ne eklenebilir.

- 1-) performans arttırma potansiyeli
- 2-) sağlığa zarar verme potansiyeli
- 3-) sporun ruhuna aykırı olması

Bazı Paydaşlar, performans arttırma potansiyelinin zorunlu kriter olması gerektiğine kuvvetle inanmaktadır. Bu konudaki tartışma, mevcut Talimat'ın gözden geçirilme süreci boyunca devam etmiştir. WADA İcra Kurulu, Madde 4.3'ün mevcut Talimat'ta yer aldığı şekilde kalmasına karar vermiştir. Bununla birlikte WADA İcra Kurulu, Teknik Belge TD 2013DL'de değişiklik yaparak, laboratuvarların mariyuana için Aykırı Analitik Bulgu raporu etme hüküm sınırını arttırmış, böylelikle bazı Doping Mücadele Kurumları tarafından ileri sürülen ve Müsabaka İçi Kullanım dışındaki düşük doz mariyuana vakalarına da gönderme de bulunmuştur. (Talimat'ın yürürlüğe girmesinden beri Mariyuana sadece Müsabaka İçi'nde yasaktır, hiçbir zaman Müsabaka Dışı'nda yasaklanmamıştır.)

Madde 5.2: Ulusal Doping Mücadele Kurumları'nın, Uluslararası Federasyonlar'ın ve Büyük Çaplı Turnuva Düzenleyicileri'nin doping kontrolü yapma yetkileri esasları açıklığa kavuşturulmuştur.

Madde 5.7: Bu madde, Yarışmalara yeniden dönmek isteyen Emekli Sporcularla ilgilidir. Üst düzey Sporculara, doping kontrolü yapılmadan sporu bırakma, antreman yapma izni verilmemelidir; bu şartları sağlayanlar, ileride yeniden spora dönebilir. Mevcut Talimat Doping Mücadele Kurumları'na, Emekli Sporcularının, Yeniden Spora dönmeden önce yaptırımları gereken doping kontrolünün esaslarını belirleme izni vermektedir. Bu madde, Kayıtlı Test Havuzu'nda yer alırken emekli olan Sporcular'ın, WADA'nın, ilgili Uluslararası Federasyon ve Ulusal Doping Mücadele Kurumu'na danışarak verdiği ve bu kuralın katı uygulamasının Sporcu'ya açık bir haksızlık olduğu kararı olmadıkça, yeniden spora dönmeyi umduğu tarihten altı ay önce yazılı bildirimde bulunması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Madde 6.5: Bu madde, Doping Mücadele Kurumları ve WADA'nın, Numunelerin ileri analizleri için saklanması yetkisine işaret etmektedir. Saklanmış Numuneler'in ileri analizi hususunun detayları, Laboratuvarlar için Uluslararası Standartlar'da detaylıca yer almaktadır. Ayrıca bu madde, eğer bir Doping Mücadele Kurumu bir sporcuya karşı Madde 2.1 anti-doping kural ihlali işlemi başlatmış ise, o Numune'nin ileri analize tabi tutulamayacağını açıklığa kavuşturmuştur. Duruşmalarda, anti-doping kural ihlali işlemi başlatan laboratuvar analizi temel olarak alınmalıdır. Laboratuvar, ilk seferinde analizi doğru yapma ve kural ihlali işlemleri devam ederken yaptığı yanlışların

düzeltilmesine fırsat vermemelidir. Öte yandan, zaman ilerledikçe Yasaklı Madde Varlığı'nın gerileyebileceği (yasaklı maddenin parçalanması, miktarının azalması vb.sebepleriyle) bazı vakalarda, Sporcu'ya Numune'sini yeniden analiz ettirme izni verilmemelidir. Bu kural ihtilafli işlemlerde hem Doping Mücadele Kurumu'na hem de Sporcu'ya eşit muamele sağlamaktadır.

Madde 8.1 : Adil duruşmanın gereklilikleri, "İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Antlaşması" 6.1 Maddesi'nde yer alan dil (ilkeler) izlenerek sadeleştirilmiştir. Bunlar, genellikle, uluslararası hukukun kabul ettiği prensiplerdir.

Madde 8.5 : Bu madde, temyiz hakkına sahip olduğu kabul edilen tüm taraflara, CAS nezdinde tek duruşma hakkı fırsatı sağlamaktadır.. Bu sayede çok çekişmeli/çetrefilli vakalarda hem davanın ilk aşamasında hem de temyiz sürecinde ayrı ayrı uzun ve pahalı duruşmaların yapılmasına ihtiyaç kalmaz. CAS'daki bu tek celseden sonra temyiz hakkı olmayacağından, bu duruşmadan önce tüm tarafların mutabakatı gereklidir.

Madde 10.10: Bu madde, Doping Mücadele Kurumları'nın kendi özel kurallarında, mali yaptırımlara yer verebileceklerini ancak bu mali yaptırımların uygun yerlerde kullanılmasını ve Talimat'ta uygulanması zorunlu olan Hak Mahrumiyeti süresini azaltmamasını bildirmektedir. Sporcuların Hak Mahrumiyeti sürecinin bir kısmını ödeme yaparak kısaltmalarına izin verilmemelidir.

Madde 10.12.2 : Bu madde ile, genel kural olan hak mahrumiyeti sürecinde sporcuların Ulusal Federasyonları'nın veya kulüplerinin antrenmanları ile herhangi bir aktivitelere katılamama durumuna bir istisna getirilmiştir. Bu istisna 1) Hak mahrumiyeti süresinin son 2 ayı içinde veya 2)Hak mahrumiyeti döneminin son çeyreğinde uygulamaya konmak üzere sporcunun kendi takımı ile antreman yapma ya da kulübü veya diğer kuruluşların tesislerinden yararlanma hakkına sahip olması fırsatı sağlamaktadır. Bazı spor dallarında, Hak Mahrumiyeti sürecinde takımı veya kulübü ile antrenman yapamama durumu daha ağır bir ceza olmaktadır. Örneğin, mesafe koşucuları, kayakla atlayıcılar ve cimnastikçiler, o spor dalının tesisleri olmadan yeterli antrenman yapamayacaklardır. Bazı takım sporlarında ise, sporcuların tek başlarına çalışmaları, etkin bir antrenman olmayacaktır.

Maddeler; 13.1.1, 13.1.2 ve 13.2.4 : Spor Tahkim Mahkemesi'nin görevi, tarafların kabul ettikleri şartlara göre var olan ihtilafları çözmektir. Doping davaları için bu kabul edilen şartlar Talimat'ta yer almaktadır. Madde 13.1.1, CAS incelemesinin kapsamının ilk karar mercilerinin dikkate almış olduğu konular ile sınırlı olmadığını açıklığa kavuşturmuştur. Madde 13.1.2, CAS'ın, verdiği karar temyiz edilen organın takdir ettiği karara uymak zorunda olmadığını belirtmektedir. Madde 13.2.4; 13. Madde'de yer alan doping davalarında, karşı- temyiz haklarına (ve teknik olarak karşı-temyiz olmayan müteakip temyizler), özellikle, izin vermektedir. Halihazırda CAS, karşı-temyize izin vermemektedir.

Maddeler, 18 ve 20.3.12 : Madde 18 eğitim programlarının, dopingi önlemeye odaklanması gereğini açıkça işaret eder. Madde 20.3.12 , Uluslararası Federasyonlar'ın dopingle mücadele eğitimlerini ilgili Ulusal Dopingle Mücadele Kurumları ile işbirliği içinde yapmalarını gerektirmektedir.

Maddeler; 22.6 ve 20.4.3 : Bu maddeler, Hükümetler'in ve Milli Olimpiyat Komiteleri'nin Ulusal Dopingle Kurumları'nın özerkliği ile bunların aktivite ve operasyonel kararlarına müdahale etmemesi gereğini ifade etmektedir.

Maddeler; 23.5.1 ve 23.5.2 : Halen İmza Sahibi Taraflar, her iki yılda bir, Talimat'a uygunluklarını bildirmek zorundadır. Bu maddelere göre, izleme programı ve kriterleri WADA İcra Komitesi tarafından oluşturulacaktır. Bazı paydaşlar, 1 Ocak 2015'te yürürlüğe girecek olan yeni Talimat'a uygunluk veya Olimpiyat Oyunları ve Taraflar Konferansı tarihleri gibi zamanlama faktörlerini göz önünde tutan, daha esnek bir izleme programının daha iyi olacağına dikkat çekmişlerdir.